

Predmet C-588/20

Zahtjev za prethodnu odluku

Datum podnošenja:

10. studenoga 2020.

Sud koji je uputio zahtjev:

Landgericht Hannover (Njemačka)

Datum odluke kojom se upućuje zahtjev:

19. listopada 2020.

Tužitelj:

Landkreis Northeim

Tuženik:

Daimler AG

[*omissis*]

Landgericht

Hannover (Zemaljski sud u Hannoveru, Njemačka)

Rješenje

[*omissis*]

U sporu

Landkreis Northeim [*omissis*]

- tužitelj -

[*omissis*]

protiv

Daimler AG, [*omissis*] Stuttgart

- tuženika -

[*omissis*] [orig. str. 2.]

13. građansko vijeće [*omissis*] Landgerichta Hannover (Zemaljski sud u Hannoveru) riješilo je 19. listopada 2020.

1. U skladu s člankom 267. prvim stavkom točkom (b) i člankom 267. drugim stavkom UFEU-a, Sudu Europske unije upućuje se sljedeće [*omissis*] pitanje:

treba li Odluku koju je u vezi s postupkom na temelju članka 101. UFEU-a i članka 53. Sporazuma o EGP-u (Predmet AT.39824 – Kamioni) Komisija Europskih zajednica donijela 19. srpnja 2016., C(2016) 4673 final, tumačiti na način da su utvrđenjima iz te odluke obuhvaćena i posebna ili specijalna vozila, osobito vozila za odvoz otpada?

2. Postupak se prekida do odluke Suda Europske unije o prvom prethodnom pitanju.

[*omissis*]

Obrazloženje

[1] 1. [*omissis*]

[2] a. Ovaj postupak temelji se na sljedećim činjenicama [*omissis*]:

[3] Tužitelj je subjekt javnog prava te je nakon svakog od prethodnih javnih natječaja od tuženika, automobilske tvrtke koja djeluje u cijelom svijetu i koja, među ostalim, razvija, proizvodi i stavlja na tržište kamione, na temelju ugovora od 19. lipnja 2006. kupio potpuno vozilo za odvoz otpada po cijeni od 146 740,00 eura, odnosno na temelju ugovora od 10. prosinca 2007. potpuno vozilo za odvoz otpada po cijeni od 146 586,58 eura. [orig. str. 3.]

[4] Odlukom od 19. srpnja 2016., koja se, među ostalim, odnosi na tuženika [*omissis*], Europska komisija utvrdila je da su različita društva, među kojima je i tuženik, djelovala protivno pravu zabranjenih sporazuma [*omissis*]. U toj se odluci navodi:

[5] „2.3. Sažetak povrede

Proizvodi na koje se odnosi povreda propisa kamioni su težine između 6 i 16 tona (,kamioni srednje težine’) i kamioni težine veće od 16 tona (,teški kamioni’), i kao kamioni koji nisu tegljači i kao tegljači (dalje u tekstu kamioni srednje težine i teški kamioni navode se zajedno kao ,kamioni’) (5Osim kamiona za vojnu uporabu). Predmet se ne odnosi

na usluge nakon prodaje, druge usluge i jamstva za kamione, prodaju rabljenih kamiona ni bilo koju drugu vrstu robe ili usluga.”

[6] S tim u svezi, u engleskom tekstu odluke [https://ec.europa.eu/competition/antitrust/cases/dec_docs/39824/39824_8750_4.pdf] [omissis] navodi se:

[7] „1. THE INDUSTRY SUBJECT TO THE PROCEEDINGS,

1.1. The product:”

„The products concerned by the infringement are trucks weighing between 6 and 16 tonnes („medium trucks“) and trucks weighing more than 16 tonnes („heavy trucks“) both as rigid trucks as well [Or. 4] as tractor trucks (hereinafter, medium and heavy trucks are referred to collectively as „Trucks“) (5 Excluding trucks for military use). The case does not concern aftersales, other services and warranties for trucks, the sale of used trucks or any other goods or services sold by the addressees of this Decision.”

[8] Tužitelj smatra da mu je zbog zabranjenog sporazuma koji je Komisija utvrdila u pogledu kamiona, prilikom kupnje dvaju vozila za odvoz otpada zbog previsokih cijena uzrokovanih zabranjenim sporazumima nastala financijska šteta čiju naknadu traži od tuženika na temelju tužbe u ovom postupku.

[9] Smatra da su vozila za odvoz otpada koje je kupio obuhvaćena pojmom kamiona iz Odluke Komisije te se pritom poziva na tekst Odluke u skladu s kojim posebna vozila nisu izričito izuzeta iz tog pojma.

[10] Suprotno tomu, tuženik smatra da sporna vozila za odvoz otpada nisu obuhvaćena Odlukom Komisije kao posebna vozila. Tuženik se u tom pogledu poziva na to da je Komisija prije donošenja Odluke od 19. srpnja 2016. u zahtjevu za dostavljanje informacija od 30. lipnja 2015. [omissis] koji je uputila tuženiku [omissis] pobliže odredila opseg ispitivanjâ te je pritom navela da se pojam kamiona ne odnosi na rabljene kamione, posebna ili specijalna vozila (primjerice vojna i vatrogasna vozila), preprodane nadogradnje (takozvani *add-ons*), usluge nakon prodaje kao ni na ostale usluge i jamstva.

[11] **b.** [omissis]

[12] **aa.** Odredba njemačkog prava koja je relevantna za rješenje spora i u verziji koja se primjenjuje na ovaj slučaj glasi: [**orig. str. 5.**]

[13] „Članak 33. GWB-a – Zahtjev za prestanak povrede, obveza naknada štete

[...]

(4) Ako se zbog povrede odredbe ovog zakona ili članaka 81. odnosno 82. Ugovora o osnivanju Europske zajednice zahtijeva naknada štete,

sud je obvezan utvrđenjem povrede na način na koji je određena u konačnoj odluci tijela nadležnog za zabranjene sporazume, Komisije Europske zajednice ili tijela nadležnog za tržišno natjecanje ili suda koji djeluje u tom svojstvu u drugoj državi članici Europske zajednice. To vrijedi i za odgovarajuća utvrđenja u pravomoćnim sudskim odlukama koje su donesene zbog osporavanja odluka u skladu s prvom rečenicom. [omissis]”

[14] (Članak 33. stavak 4. Gesetza gegen Wettbewerbsbeschränkungen (Zakon o suzbijanju ograničenja tržišnog natjecanja, u daljnjem tekstu: GWB) u verziji od 15. srpnja 2005. koja je bila na snazi od 13. srpnja 2005. do 29. lipnja 2013. [omissis])

[15] [omissis] S obzirom na povrede prava zabranjenih sporazuma koje je, prema tužiteljevu mišljenju, tuženik navodno počinio u pogledu spornih vozila, čija se kupnja temelji na tužiteljevim ugovorima od 19. lipnja 2006. i 16. listopada 2007., treba [omissis] primijeniti verziju članka 33. stavka 4. GWB-a koja je u to vrijeme bila na snazi. [orig. str. 6.]

[16] [omissis] Taj nacionalni propis predstavlja deklaratorno prenošenje članka 16. stavka 1. prve rečenice Uredbe 1/2003 koji se ionako primjenjuje u pravu Unije, barem u opsegu koji odgovara toj odredbi prava Unije [omissis].

[17] **bb.** [nacionalna sudska praksa] [omissis].

[18] [omissis].

[19] [omissis].

[20] [omissis] [orig. str. 7.] [omissis].

[21] c. Zbog razloga koji se navode u nastavku, sud koji je uputio zahtjev ima dvojbe u pogledu tumačenja Odluke Komisije od 19. srpnja 2016. u smislu prethodnog pitanja (**aa.**) te iz toga proizlazi povezanost između Odluke Komisije i nacionalnog prava koje se primjenjuje na glavni postupak koja je relevantna za donošenje odluke (**bb.**) [omissis]:

[22] **aa.** Dvojbe u pogledu tumačenja Odluke Komisija najprije proizlaze iz činjenice da se doslovni tekst Odluke Komisije od 19. srpnja 2016.

[23] „Proizvodi na koje se odnosi povreda propisa kamioni su težine između 6 i 16 tona (,kamioni srednje težine’) i kamioni težine veće od 16 tona (,teški kamioni’), i kao kamioni koji nisu tegljači i kao tegljači (dalje u tekstu kamioni srednje težine i teški kamioni navode se zajedno kao ,kamioni’) (1 Osim kamiona za vojnu uporabu). Predmet se ne odnosi na usluge nakon prodaje, druge usluge i jamstva za kamione, prodaju rabljenih kamiona ni bilo koju drugu vrstu robe ili usluga.”

[24] [omissis]

[25] općenito odnosi samo na kamione te se pritom u njemu iz primjene izričito isključuju samo kamioni za vojnu uporabu, tako da su slijedom toga [orig. str. 8.] moguća različita tumačenja u pogledu drugih posebnih vozila. S jedne strane, taj bi se tekst mogao shvatiti na način da u načelu treba obuhvatiti samo „uobičajene” kamione, osim kamiona za vojnu uporabu, te se stoga posebna vozila zbog nepostojanja izričitog navođenja svrstavaju pod pojam „druga vrsta robe” te ih treba izuzeti iz pojma „kamioni”. S druge strane, taj bi se tekst također mogao shvatiti na način da se pojam „kamioni” odnosi na sve vrste kamiona, dakle i na sve vrste posebnih vozila, osim na vojna vozila.

[26] Osim toga, dvojbe u pogledu tumačenja Odluke Komisije proizlaze iz okolnosti koju je naveo tuženik i koja se odnosi na to da je Komisija prije donošenja Odluke od 19. srpnja 2016. u zahtjevu za dostavljanje informacija od 30. lipnja 2015. koji je uputila tuženiku pobliže odredila opseg ispitivanja te je pritom navela da se pojam kamiona ne odnosi na „posebna ili specijalna vozila (primjerice vojna i vatrogasna vozila)”.

[27] Ako se na Odluku Komisije primjenjuju iste metode tumačenja kao na određeni zakon, rezultat tumačenja mogao bi se ostvariti uzimanjem u obzir povijesti nastanka Odluke. U tom bi slučaju u određenim okolnostima trebalo uzeti u obzir Komisijina razmatranja prije donošenja Odluke u okviru tumačenja teksta Odluke radi određivanja dosega njezina učinka.

[28] U tom pogledu nije jasno je li moguće da je Komisija u okviru zahtjeva za dostavljanje informacija od 30. lipnja 2015. već prije donošenja kasnije Odluke pojasnila da posebna ili specijalna vozila ne treba obuhvatiti pojmom kamiona te da je dodatak u zahtjevu za dostavljanje informacija koji se navodi u zagradi i koji glasi „primjerice vojna i vatrogasna vozila” samo nabrojanje koje služi kao primjer i koje nije taksativno. [orig. str. 9.]

[29] Budući da u Odluci Komisije od 19. srpnja 2016. ne postoji odgovarajući izričiti tekst, također je nejasno je li moguće da se u skladu sa zahtjevom za dostavljanje informacija od 30. lipnja 2015. u okviru konačne namjere za donošenje odluke opet nisu uzela u obzir posebna vozila koja se još razmatralo prije donošenja odluke te je prilikom konačnog donošenja odluke uključivanje posebnih vozila (osim vojnih vozila) bilo namjerno i ciljano.

[30] Nadalje, ako se uzme u obzir da je Odluka Komisije donesena u takozvanom postupku nagodbe, također je riječ o tome da je Komisija konačno mogla odabrati „blaže” jezične izraze kako bi uopće mogla donijeti odluku o nagodbi. U tim je okolnostima također nejasno pitanje koju bi posljedicu takav mogući „blaži” jezični izraz trebao imati za doseg pravnog učinka Odluke od 19. srpnja 2016. u pogledu posebnih vozila.

[31] **bb.** Povezanost između Odluke Komisije i nacionalnog prava koje se primjenjuje na glavni postupak koja je relevantna za donošenje odluke proizlazi iz

toga da prema njemačkom pravu, u skladu s već prethodno navedenom odredbom članka 33. stavka 4. stare verzije GWB-a, za njemačke sudove postoji obvezujući učinak Komisijinih utvrđenja u pogledu povrede prava zabranjenih sporazuma.

[32] Stoga je točno shvaćanje teksta Odluke Komisije od 19. srpnja 2016., koje treba pobliže odrediti na temelju tumačenja, važno za doseg obvezujućeg učinka koji se predviđa nacionalnim pravom. U tom pogledu sud koji je uputio zahtjev u ovom postupku koji je u tijeku i koji se odnosi na štetu proizašlu iz povrede prava zabranjenih sporazuma treba moći točno odrediti doseg obvezujućeg učinka Odluke Komisije od 19. srpnja 2020. To nije moguće u ovom trenutku.

[33] Stoga prihvaćanje ili neprihvatanje tužbe u ovom konkretnom postupku ovisi o odgovoru na pitanje postavljeno u pogledu tumačenja **[orig. str. 10.]** Odluke Komisije od 19. srpnja 2016. Ako iz tumačenja proizlazi da posebna vozila, kao što su u ovom slučaju sporna vozila za odvoz otpada, ne trebaju biti obuhvaćena učinkom Odluke Komisije, tužitelj se ne može pozivati na odgovarajući izravan obvezujući učinak Odluke Komisije te bi u pogledu jedinih mogućih neizravnih učinaka zabranjenih sporazuma nastali novi dalekosežniji postupovni zahtjevi koji se odnose na teret dokazivanja koji stranke imaju.

[34] Pritom sud koji je uputio zahtjev smatra da je svrsishodno za ekonomičnost postupka prethodno pitanje pojasniti već u ovoj fazi postupka zato što je osobito ekonomska ocjena mogućih šteta proizašlih iz povrede prava zabranjenih sporazuma, koja eventualno bude potrebna u nastavku postupka povodom tužbe, moguća samo uz znatno postupovno i troškovno opterećenje, prema potrebi pribavljanjem mišljenja ekonomskog stručnjaka.

[35] Odgovor na pitanje također je od velike važnosti u ovom postupku. S tim u vezi, sud koji je uputio zahtjev *[omissis]* navodi da se pred njim trenutačno vodi nekoliko drugih postupaka sličnog sadržaja, ali u određenim slučajevima sa znatno većim brojem transakcija (u nekim slučajevima više stotina teretnih vozila), u kojima je – također – sporno pitanje odnosi li se obvezujući učinak odluke Komisije od 19. srpnja 2016. na vozila za odvoz otpada ili druge vrste posebnih ili specijalnih vozila *[omissis]*.

[36] *[omissis]***[orig. str. 11.]** *[omissis]*

[37] **2.** [nacionalno postupovno pravo] *[omissis]*

[38] **3.** *[omissis]*